

УДК 811.133.1 (075.8)

З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ “CAMPUS 2”, “DÉCLIC 2” І “ALTER EGO 2” У ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Шерстюк О. М.

elen-sherstyuk@gmail.com

Київський національний лінгвістичний університет

Дата надходження 11.11.2018. Рекомендовано до друку 12.12.2018.

Анотація. У статті розглянуто можливості використання автентичних навчально-методичних комплексів (НМК) Campus 2, Déclic 2 і Alter Ego 2 у практиці навчання французької мови і культури в старших класах закладу середньої освіти. Описано особливості структури й функцій кожного компонента НМК, а також запропоновано прийоми їх комбінування з вітчизняними НМК згідно з вимогами Програми з іноземних мов задля поліпшення якості навчання.

Ключові слова: методична система і концепція авторів, блоки уроків, прогресивний і керований шляхи, соціокультурна компетентність, доповнення мовними й умовно-мовленнєвими вправами.

Шерстюк Е. Н. Киевский национальный лингвистический университет

Из опыта использования автентичных учебно-методических комплексов “Campus 2”, “Déclic -2” и “Alter Ego 2” в практике обучения французскому языку.

Аннотация. В статье рассмотрены возможности использования французских учебно-методических комплексов (УМК) Campus 2, Déclic 2 и Alter Ego-2 в обучении французскому языку и культуре в старших классах учреждений среднего образования. Описаны особенности структуры и функций каждого компонента УМК, а также предложены приёмы их комбинирования с отечественными УМК согласно требованиям Программы по иностранным языкам с целью улучшения качества обучения.

Ключевые слова: методическая система и концепция авторов, блоки уроков, прогрессивный и руководимый пути, социокультурная компетентность, дополнение языковыми и условно-речевыми упражнениями.

Sherstyuk O. Kyiv National Linguistic University

Kits Campus 2, Déclic 2 and Alter Ego 2 for teaching the French Language.

Abstract. Introduction. The article deals with components, structure and functions of Kits Campus 2, Déclic 2 and Alter Ego 2 for teaching the French language to senior pupils. **Purpose.** To describe methods of the Kits, to analyze the structure of the Units, Lessons and controlling materials as well as of combine their teaching aids with Ukrainian Kits for French teaching. **Methods.** Analyzing the components of the Kits; teaching material adequacy; taking into account modern approach to the foreign language teaching; the content and structure of different section and subsections, possibilities of different ways of combination of Kits Units / Lessons with Ukrainian Kits. **Results.** The analysis conducted by the authors has shown that the French Kits Campus 2, Déclic 2 and Alter Ego 2 should be successfully applied in combination with other means of teaching in teaching of the French Language and Culture to senior pupils.

Key words: methods system and authors' concept, blocks of lessons, progressive and guided ways, socio-culture competence, additions by language and speech exercises.

Використання автентичних навчально-методичних комплексів (НМК) з іноземної мови (ІМ) як основних або додаткових засобів навчання в школах України стало традицією за часів незалежності, відколи стали доступними, зокрема, комплекси “Sans frontières”, “Le Nouveau sans frontières”, “Trampoline”, “En avant la musique”, “Kangourou”, “Farandole” тощо, призначені для оволодіння французькою мовою як ІМ. В останнє десятиліття широко застосовуються такі НМК видавництва “Cle International” і “Hachette”, як “Amis et Compagnie”, “Pixel”, “Echo Junior”, “Vitamine” (для молодших школярів), а також “Déclic”, “Campus”, “Alter Ego”

(для підлітків і старшокласників, які вивчають французьку мову, що називається, “з нуля”). Ці видання відповідають сучасним вимогам до основних засобів навчання, адже визначають “не лише зміст, але багато в чому також методи й прийоми навчання, оскільки містять навчальний матеріал, організований згідно з прийнятою методичною системою та концепцією автора. Сучасні підручники виступають у єдності з книгою для вчителя, де відображена методична концепція автора. В ній пропонуються приблизні розробки уроків підручника та подано планування роботи на навчальний рік” (Бухбиндер, Штраус и др., 1986, с. 134). Окрім підручника (Livres de l'élève або Méthode de Français), до НМК входять зошит для самостійної роботи учнів (Cahier d'exercices), аудіозаписи з автентичним або близьким до автентичного мовлення на різних носіях, Книга для вчителя з ідеями використання основних компонентів НМК, поясненнями до використаних документів (фото тощо), комп'ютерні програми, як на CD, так і на відповідних сайтах перелічених видань. Звісно, обмежитись використанням лише одного НМК у вивченні французької мови як ІМ недоречно й неефективно. Адже в цих комплексах не використовуються, в силу комерційних причин, такі прийоми роботи, як переклад з французької мови на українську, лінгвосоціокультурні коментарі до деяких лексичних одиниць (ЛО), що можуть бути незрозумілими для україномовних учнів, носіїв української мови і культури, а загальний обсяг і питома вага лексичних, граматичних і фонетичних вправ здебільшого не є достатніми для формування якісних мовленнєвих навичок. Тому слід поєднувати методи й прийоми авторів НМК з методикою, властивою комунікативно-когнітивному підходу до навчання ІМ в Україні. Вважаємо за доцільне розглянути можливості використання згаданих НМК у поєднанні з вітчизняними підручниками і запропонувати деякі спеціальні прийоми роботи, які б могли доповнити концепцію авторів.

Для аналізу ми обрали НМК, адресовані початківцям і націлені на набуття компетентностей, описаних у рівнях А1 і В1 в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти (ЗЄР), доповнені завданнями для оцінювання й такі, що уможливають участь у підготовці й складанні міжнародного іспиту DELF A2. Розділи підручників називаються по-різному, але, по суті виконують однакові функції: об'єднують блоки уроків, протягом яких вивчається одна тема. Наприклад, НМК “Déclis 2” містить 15 розділів “Unités”, що мають узагальнені назви “Bonnes vacances” (Хороших канікул!), “Une jolie ville” (Прекрасне місто), “Drôle de langue, le français” (Цікава французька мова), “Qu'est-ce que tu vas faire?” (Що збираєшся робити?), “Qu'est-ce que tu as fait hier soir?” (Що ти робив вчора увечері?) тощо. Кожен розділ передбачає 5 етапів, або від 6 до 10 уроків з різними завданнями (домінантами). На уроках опрацьовуються діалоги, комікси й тексти, що презентують новий матеріал (introduction des nouveautés). Етап “Écoute!” передбачає роботу над фонетикою і просодією мови, а також розвиток навичок і вмінь аудіювання. Етап “Je t'explique” організовує засвоєння граматики, лексики, мовленнєвих актів, етап “A toi de parler!” призначено для оволодіння і систематизації в усному мовленні мовного й мовленнєвого матеріалу. Ігрові прийоми роботи зібрано в етапі “A toi de jouer!”, коли залучаються мовні ігри для засвоєння нового матеріалу, рольові ігри, а також письмові вправи. Сторінки “Читання” включено для “простого задоволення читати й розуміти” (le simple plaisir de lire et de comprendre) на рівні адаптованого розуміння, а сторінки “Civilisation” (Цивілізація) призначено для розширення і доповнення культурних знань, представлених у розділах. Тут пропонуються різноманітні вправи й прийоми роботи на основі представленої інформації. Робочий зошит (Cahier d'Activités) містить багато вправ і прийомів роботи, чим доповнює підручник і сприяє поглибленій роботі над читанням, письмом й аудіюванням.

Розділи НМК “Alter Ego 2” називаються “Dossiers”. Підручник (Méthode) містить 9 досьє із 3-х уроків кожне. Розділи закінчуються “Щоденником подорожі” (Carnet de Voyage), своєрідним оглядом з культурною й інтерактивною домінантою. Урок складається з двох подвійних (doubles) сторінок, кожна з яких презентує «міні-курс» або “пробіг, маршрут” (par cours) від аудіювання

й читання до продуктивного мовлення й містить вправи на повторення (*des exercices de réemploi*). З метою забезпечення концептуалізації й асиміляції комунікативного й лінгвістичного змісту в уроки включено *Points langue* (“куточки мови”) й *Aide-mémoire* (“пам’ятки”). Згідно з темами й підтемами, *Point culturel* (“куточок культури”) дає змогу опрацювати культурний зміст. НМК “Alter Ego” вдало втілює принципи ЗЄР і відображає три підходи, спільні для сучасних європейських НМК: учитись, учити (викладати), оцінювати. В НМК “Alter Ego” мова, звісно, є об’єктом вивчення (напр., структури, що мають бути засвоєні), але насамперед вона – інструмент (знаряддя) спілкування. Про це свідчать різноманітні опори й близькі до реального життя ситуації. Відчуття, емоції, переживання – це основні дані й факти, що викликають бажання зрозуміти іншу людину, спілкуватись і ділитись з нею, – пишуть у Передмові автори НМК. Кожен урок будується на основі комунікативних цілей і розвиває певну тематику.

Різнманітні опори рівною мірою представляють ситуації писемного й усного спілкування й уможливають роботу “*en contexte*”. Вивчення кожної подвійної сторінки (розуміти, вправлятись, висловлюватись) приводить учня до відкриття й послідовного засвоєння змісту прогресивним і керованим шляхами. Пріоритет надається змісту; прагматичний, лінгвістичний, культурний зміст відкривається й артикулюється по мірі просування. Теми, що пропонуються для засвоєння НМК “Alter Ego 2”, є зрозумілими й близькими старшим підліткам і “молодим дорослим”: “Друзі на все життя”, “Сусіди, сусідки”, “Полум’я кохання”, “Стосунки”, “Робота: бери не хочу” (*Jobs a gogo*), “Ключ до успіху”, “Багатий досвід”, “Французи і праця”, “Відпустки / Канікули й відпочивальники”, “Мрія про життя”, “Збудувати життя”, “Здійснити свою мрію”, “Французи й читання”, “Система освіти”, “Преса у Франції” тощо. Тематика досьє відповідає вказаній у ЗЄР і водночас ілюструє життя французів під новими кутами зору, що додає комплексу оригінальності й мотиваційної гостроти. Робочий зошит (*Cahier d’activités*) містить додаткові тренувальні вправи до кожного уроку для засвоєння лексичного й граматичного матеріалу, особливостей усного й писемного спілкування, як для розвитку сприймання, так і висловлювання в усній і письмовій формах. Вправи є цікавими не лише в мовному й мовленнєвому аспектах, але й як засіб розвитку уваги, пам’яті, антиципації, здатності до без перекладної семантизації лексичних одиниць (ЛО), вдосконалення розумових операцій аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння, деталізації, класифікації тощо.

Здебільшого умовно-мовленнєві й мовленнєві вправи мають ситуативне забарвлення, що без сумніву посилює комунікативний підхід до навчання. Наприклад: “Доповніть пояснення цього режисера, що звертається до актора. Використайте подані дієслова. Здійсніть необхідні трансформації (*Alter Ego 2*, с. 13). Викресліть речення, що не розповідають про кохання з першого погляду”, “Ви – учасник конкурсу “Відверті зустрічі”, організованого журналом *Rencontres*. Оберіть персонаж і місце” (*Alter Ego 2*, с. 15); “Розмістіть у хронологічному порядку різні абзаци мотиваційного листа” (*Alter Ego 2*, с. 18); “Поясніть програму Жерома, як у прикладі. Використайте “*Subjonctif*” (*Alter Ego 2*, с. 20); “Щоб добитись успіху на співбесіді, напишіть три карточки...” (*Alter Ego 2*, с. 22), “Дайте відповідь на запитання журналіста, користуючись картою “*Bilandestage*” (*Alter Ego 2*, с. 24).

Структура НМК “*Campus 2*” дещо відрізняється від розглянутих вище. Автори вважають організацію підручника простою: на подвійній сторінці вирішується одна мета, наприклад “*Réfléchir à l’apprentissage du français*” (роздуми над вивченням французької мови), “*Eviter des répétitions*» (унікати повторення); “*Exprimer une opinion*” (висловити думку); “*Améliorer son image*” (покращити свій імідж); “*Présenter une information*” (презентувати інформацію) тощо. Підручник складається з 12-ти розділів, в кожному з яких представлено розкриття – по 6 цілей, а в двох останніх – по 5 цілей. Вивчення теми починається з ознайомлення зі сценою діалогічного спілкування, з письмового документа або “сценарію” (*un projet de réalisation*). Кількість тренувальних вправ залежить від специфіки теми й ситуацій, що нею передбачені. Розділ закінчується обговоренням, рольовими / діловими іграми, письмовим твором тощо.

НМК “Campus 2” (як, до речі, й “Campus 1/ 3/ 4”) характеризується різноманітністю навчальних опор, “відкритих на Францію і світ” (ouverts sur la France et le monde). Це уривки з художніх і публіцистичних творів, історії, з яких представлено декілька сцен, зокрема в аудіоформаті.

Кожен розділ опирається на репортаж про французьку реальність в аудіо- й відео-версії. Книга для вчителя пропонує два сценарії перебігу роботи в класі, адаптовані до обраної версії. В кінці Книги містяться “fiches d’exploitation” (картки й пам’ятки), які допомагають учителю й учням в опрацюванні мовного, мовленнєвого й соціокультурного матеріалу. Також широко використано статті із ЗМІ, анкети, листи, повідомлення, багатою є іконографія. Автори НМК “Campus” вважають свій підхід «реалістичним», адже навчання оптимізується завдяки втіленню багатьох чинників засвоєння: прості, зрозумілі й прагматичні цілі (презентувати резюме, зрозуміти й розказати анекдот, поговорити про стан довкілля), постійне мотивування завдяки розмаїттю й актуальності засвоєваних тем, заклик до спостереження й самостійного відкриття мовних і комунікативних фактів / актів, стимулювання роздумів над процесом оволодіння мовою, автоматизація певних мовленнєвих продуктів (ГС, лексичних деривацій тощо), постійне залучення до інтерактивних видів діяльності.

У робочому зошиті (Le cahier d’exercices) запропоновано вправи для “лексичного збагачення” (d’enrichissement lexical), тренування граматичного матеріалу, розвитку навичок і вмінь письма. В кожному розділі є сторінка вправ, що готують до іспиту DELF. Окрім аудіозаписів, призначених для класного, колективного виконання (вправи в аудіюванні, репортажі, сцени з художніх творів, для вимови й тренування граматичних структур (ГС), у НМК “Campus 2” пропонуються аудіозаписи для індивідуального опрацювання (exercices oraux “prononciation et mécanismes”).

Розділи мають назви не за лексичним наповненням (Місто і село, Пригоди й пристрасті, Чесноти й вади...), а за метою комунікації: Спілкуватись, Ствердитись, Захищати ідею, З’ясувати істину, Пережити пристрасті, Розуміти світ тощо. Цікавим є те, що в “Змісті” граматичні розділи починаються з опису функції певної ГС: “Вираження минулого”, “Вираження гіпотези”, “Воля, зобов’язання, побажання”, “Вираження причини і наслідку”, “Пов’язування думок: послідовність (наступність) і протиставлення” тощо. В НМК “Campus 2” навчання ґрунтується на бажанні учня спілкуватись, на відкритті й практиці спілкування, більше і швидше ніж на систематичному вивченні мовних і мовленнєвих засобів, завдяки яким люди спілкуються. Ось чому теми і тексти обрано через їхню якість опису, щоб слугувати моделями для живлення розуму і роздумів про проблеми сьогодення. Так, розділ “Apprendre” передбачає розвиток умінь визначити й вказати обставини дії, встановити хронологію подій, ознайомлення з історією Франції, системою освіти, формування навичок вживання ГС з непрямою мовою в минулих часах, вивчення тематичних ЛО. Учні знайомляться з інформацією про наукові дослідження, зокрема, про Марію Кюрі, університети й дослідницькі центри, французьку шкільну систему і деякі проблеми освіти, з деякими моментами французької історії, ілюстрованими творами живопису.

У робочому зошиті запропоновано не лише мовні вправи, спрямовані на засвоєння лексики й граматичних форм (Dites-le autrement, Dites le contraire, Complétez. Aidez-vous de la liste; Enchaînez les phrases avec “pourtant”, “cependant”, “en revanche”, “or”), але й умовно-мовленнєві й мовленнєві вправи, де чітко сформульовано мовленнєве завдання й водночас “підказано” засоби його вирішення: Mettez dans l’ordre ces conseils pour faire fonctionner votre ordinateur (Розташуйте по порядку ці поради, щоб ваш комп’ютер запрацював), Quels sont les sentiments éprouvés? Aidez-vous de la liste. Quand je dis... Ex. Tu crois qu’il va venir? J’expime... une inquiétude (Які почуття висловлено? Скористайтесь списком реплік. Коли я кажу... Напр.: Ти віриш у те, що він прийде? Я виражаю... стурбованість / хвилювання); Les langues s’enrichissent d’apports extérieurs qu’elles s’approprient. Êtes-vous pour ou contre l’importation directe de mots

étrangers dans votre langue? Pensez-vous qu'il faille les traduire? Justifiez votre réponse (Мови збагачуються зовнішніми привнесеннями, які вони привласнюють. Ви за чи проти прямого запозичення іноземних слів у вашу мову? Як ви думаєте, їх треба перекладати? Поясніть вашу відповідь) тощо.

На прикладі теми "Les loisirs" (Дозвілля) розглянемо можливості використання описаних вище НМК на уроках французької мови в основній і старшій школі. В НМК "Campus 2" цій темі присвячено розділ 9 "Vivre ses loisirs", в якому йдеться про ігри, спорт, подорожі, музику й літературу. Пояснюється різниця між ЛО le hasard et la chance (випадок / щастя, удача), надаються засоби для висловлення байдужості (n'importequoi; çan'est égal, çanefaitrien – неважливо, мені байдуже, це дріб'язкове...), а також вводяться деякі заперечні конструкції (Je n'aime jouer ni aux cartes ni aux échecs. – Не люблю грати ні в карти, ні в шахи). Подаються ЛО: noms des sports (назви видів спорту (біля 30), quelques lieux (місця, де займаються ними); quelques objets (предмети, що використовуються), quelques actions (дії, напр. кинути, вдарити, відбити тощо). Засвоєнню підлягають ГС з прийменниками, що означають переміщення в просторі, напр. у поході (Elle habite vers (du côté de..., dans les environs de ...) la gare; Il va quel quepart / nullepart. Elle va ailleurs). Аналогічно розподіляється матеріал в уроці про музику (жанри, інструменти, пісня, оркестр), граматичні форми в оповіданнях про минулі події. По закінченні розділу (Dossier 9) учні можуть говорити про спорт, музику, подорожі, описувати рухи (маршрут, переміщення), висловлювати байдужість, читати й розуміти тексти художнього, наукового й публіцистичного характеру з дієсловами в le passé simple é le passé antérieur, у мовленні вживати заперечні конструкції з ni... ni... .

У Робочому зошиті запропоновано мовні вправи тренувального характеру (знайдіть протилежне; де можна почути або прочитати такі вирази:...; доповніть "n'importe qui", "quand", "quoi", "ou", "lequel/laquelle"; ні один, ні інший. Скажіть інакше з "ni... ni"; поєднайте (дієслово з іменником); викресліть зайве слово; зробіть заголовки з таких речень; знайдіть синоніми; від прикметника до прийменника; використайте ступені порівняння ; знайдіть дієслова у формі..., в кожному з описів цих подій, який час вжито? тощо. Пропонуються також умовно-мовленнєві й мовленнєві вправи, націлені на оволодіння певними навичками й уміннями: "Де ви більше любите слухати музику: в клубі, на концерті чи в запису? Наведіть причини". "Висловіть ваше невдоволення", "Запитайте / попросіть довідку згідно з ситуацією", "Ви більше любите індивідуальні чи організовані подорожі? Скажіть, чому", "Опишіть вашу улюблену прогулянку", "Доповніть цей портрет", "Спорт – це видовище чи змагання? Доведіть вашу точку зору" тощо.

Вважаємо, що такі підрозділи, як "Говоримо про спорт" (Parler des sports), "Похід / 2" (La randonnée / 2), "Рушаймо в подорож" (Commencer un voyage), "Говоримо про музику" (Parler de musique), "Розуміти оповідання" (Comprendre les récits) можуть бути використані повністю, без купюр, оскільки базові, «відправні» документи-опори подано у формі друкованих, аудіотекстів і відеоматеріалів, а також запропоновано комплекси вправ для реалізації цілей, наведених вище, які відповідають вимогам Програми із французької мови для 9-11-го класів і допоможуть учням оволодіти усним і писемним мовленням і підготуватись не тільки до складання іспиту DELF рівня B1, але й до успішного проходження ДПА і ЗНО. Радимо доповнити ці підрозділи підтемами "Олімпійські Ігри", "Українці – Олімпійські чемпіони", "Мій улюблений музичний жанр", "На музичних сценах України та Франції", а також "Кращі сторінки української літератури XIX-XXI століть", "Цю книгу (п'єсу, вірш, роман) мають прочитати всі" тощо. Щодо мовних тренувальних вправ в оволодінні лексичним і граматичним матеріалом і вдосконаленні вимовних навичок, вчителю радимо додати вправи в перекладі, як з французької мови на українську, так і навпаки, адже переклад є ефективним засобом контролю розуміння рецептивних видів мовлення, так само як і підготовки до продуктивних.

Сучасна світова література має чимало творів українських авторів, прозаїків і поетів, перекладених англійською, французькою й іншими більш-менше поширеними мовами. Переклади творів А. Куркова, О. Забужко, П. Загребельного, С. Жадана, Л. Дереш, Ю. Андруховича, І. Карпи можуть слугувати прекрасною змістовою, смисловою і формальною опорою для розвитку монологічного й діалогічного мовлення учнів, а також умінь письма. Згадаємо роман А. Кокотюхи “Аномальна зона”, перекладений французькою в 2016 р. і відзначений як перший сучасний український роман на міжнародному літературному фестивалі в м. Ліоні. Робота з перекладами французькою мовою українських творів, навіть їхніх невеликих фрагментів, розширює кругозір учнів і сприяє реалізації не лише практичної мети, а й розвивальної, освітньої і виховної цілей навчання французької мови і культури.

На нашу думку, такий підхід, що комбінує матеріали й взаємодоповнювальні автентичні й вітчизняні НМК, значно підвищує ефективність засвоєння мови й культури, а також умотивовує учнів до її вивчення.

З-поміж матеріалів НМК “Déclis 2” проаналізуємо розділ 5 “Хороших канікул!” (Bonnes vacances!), комунікативними цілями якого є запит або надання інформації щодо планів і проєктів, формування вмінь говорити про свою діяльність у майбутньому, порівнювати переваги й недоліки різних способів / видів відпочинку (місце відпочинку, транспортні засоби) й розповісти про улюблені види дозвілля. Цей розділ радимо доповнити матеріалами й видами роботи з попередньо описаного розділу НМК “Campus 2” (або навпаки). Слід покладатись на творчу фантазію вчителя та його методичну й комп’ютерну грамотність. НМК “Déclis 2” є простішим у користуванні, його мова більш зрозуміла учням, наприклад, обраний для аналізу розділ починається з 5-ти різних діалогів на тему “Канікули”, в кожному з яких ідеться і про подорожі, і про заняття вдома, і про візити іноземних однолітків. Діалоги містять найпоширеніші ДЄ, елементи підліткового й молодіжного сленгу, а також вирази для висловлення подиву, байдужості, спонукання, що перегукується з мовним і мовленнєвим матеріалом НМК “Campus 2”. Щодо лексичного й граматичного матеріалу, НМК “Déclis 2” є більш консервативним: спочатку подаються таблиці й правила, потім демонструються комунікативні акти в певних ситуаціях, далі пропонуються дві сторінки “детективних” коміксів з новим матеріалом, потім слідує інформативні тексти для читання, наприклад “Le college en France”, який містить невеликі “репортажі” на кшталт “У коледжі Жака Превера”, “Ритм навчання і канікул”, “Шкільний рік і робочий тиждень”, “Щоденник листування” тощо. Такі сторінки з рубрики “Civilisation” є безцінним джерелом країнознавчої інформації для учнів. Радимо вчителю їх використовувати не лише для читання і перекладу, але й як опори для монологічного і діалогічного мовлення та письма.

Учителям старшої школи, коли учні починають шукати своє місце в професійному житті й у світі, радимо використати такі “Dossiers” з НМК “Alter Ego 2”, як “Tout travail mérite salaire” (Будь-яка робота заслуговує зарплати), “Vous avez dit France?” (Ви сказали Франція?), “Le monde est a nous!” (Світ належить нам!), “(Educ) actions” (Освіта і вчинки). У досьє “Ви сказали Франція?” пропонуються такі лінгвокраїнознавчі аспекти, як стереотипи образу французів (погляд ззовні), зелений і екстремальний туризм, якість життя в Парижі й у провінції (порівняння), а також “Відпустка / канікули й відпочивальники” (щоденник подорожі), що уможлиблює проведення корисних паралелей із висвітленням тем і ситуацій з описаних нами раніше інших НМК. Комунікативними цілями й відповідними компетентностями цього розділу є говорити про країну та її жителів, розуміти туристичну інформацію, робити різного виду бронювання / замовлення, розуміти порівняльне дослідження, пояснюючи свій вибір, визначити, до якого типу туристів належить учень, описати свою поведінку на канікулах, відкривати й інтерпретувати інформацію про відпочинок французів, порівняти її зі своєю країною. Усні (аудіо) й письмові, зокрема documents authentiques, матеріали, укладені в різних

ключач, наповнено актуальною інформацією й гумором, супроводжуються “Point Langue” (куточками мови) з поясненнями, правилами й мовними одиницями, а також настановами й порадами щодо використання ЛО і ГС у всіх чотирьох видах мовлення. Особливо цікавими є мовленнєві вправи, що виконуються за підтримки відповідних сайтів. Наприклад: “Напишіть короткий текст, щоб представити вашу країну на сайті www.unpaysalhonneur.fr і заохочуйте людей її відвідати. Розкажіть про умови життя і дайте інформацію про жителів”; “Прочитайте уривок..., знайдіть позитивну й негативну інформацію про французів”; “На основі опису Франції і французів, зробленого письменниками, знайдіть, якщо вони є, значні відмінності у порівнянні з вашою країною та її жителями, скажіть, які саме”; “Обговоріть у малих групах стереотипи про французів у вашій країні і стереотипи про жителів вашої країни, що існують в іноземців (пов’язані з харчовими звичками, дозвіллям, менталітетом)”; “На прикладі www.frontiereland.be, створіть сайт, щоб презентувати особливий (прикордонний, на межі двох культур) регіон вашої країни. Підготуйте свою сторінку для презентації” тощо. Крім мовної / мовленнєвої інформації надається також загальна інформація, що формує загальні компетентності, наприклад, що таке зелений туризм, які є види туристичних походів, “аудіовізуальний пейзаж” Франції, репортажі про кінофестиваль у Каннах, статті про діяльність “Amnesty international”, про новинки сучасної літератури, вручення літературних премій, визначних людей Франції французького і нефранцузького походження, про зелений університет Тулузи, боротьбу за збереження довкілля і багато іншого. Звісно, старшокласникам цікаво відкривати світ і франкофонні культуру й цивілізацію разом з “Alter Ego 2”. Радимо вчителю підготувати аналогічні матеріали щодо України, українців, життя столиці й регіонів, особливості менталітету і традиції французькою мовою для цікавого порівняння і зіставлення українських і французьких реалій.

У робочому зошиті, де кожному досьє відводиться 3 уроки, пропонуються лексичні (Du côté du Lexique) і граматичні (Du côté de la Grammaire) вправи, а також комунікативні завдання (comprendre – écrit, s’exprimer – écrit, parler). Водночас зазначимо, що тренувальних вправ для засвоєння лексики й граматики нашими учнями, вочевидь, недостатньо. Наприклад, в одному уроці є 2 лексичні й 4 граматичні вправи (по одній на кожне граматичне явище). Вважаємо, що їх слід доповнити мовними й умовно-мовленнєвими вправами в диференціації, підстановці, трансформації, складанні речень, діалогічних єдностей, доповненні міні-діалогів, міні-монологів, малих письмових творів, і звичайно, вправами в перекладі і тестового характеру.

Таким чином, наш досвід навчання французької мови старшокласників за автентичними НМК “Campus 2”, “Déclis 2” і “Alter Ego 2” засвідчує, що їх використання сприяє якісному формуванню мовних і мовленнєвих навичок і розвитку мовленнєвих умінь, лінгвосоціокультурних, стратегічних і загальнонавчальних компетентностей, а також допомагає в пошуку новітніх технологій навчання французької мови як ІМ, у вихованні нової міжкультурної особистості, відкритої для спілкування з представниками (носіями) інших ІМ і культур.

ЛІТЕРАТУРА

- Бухбиндер, В. А., Штраус В. И др. (1986). *Основы методики преподавания иностранных языков*. Киев: Изд-во при КГУ.
- Déclis 2. Méthode de français. – Jacques Blanc, Jean-Michel Cartier, Pierre Lederlain. – Cle International. – 2004, 2010, 2016. – Imprimé en France.
- Alter Ego 2. Méthode de Français. – Annie Berthet, Catherine Hugo et d’autres. – Hachette Français Langue Etrangère. – Hachette Livre 2006, 2010, 2016 Paris.
- Campus 2. Méthode de français. – J.Girardet, J.Pêcheur. – Cle International, Paris, 2002, 2008, 2012, 2016.

REFERENCES

- Buhbinder V. A., Shtraus V. i dr. (1986) *Osnovy metodiki prepodavaniya inostrannyh jazykov*. Kiev: Izd-vo pri KGU.
- Déclis 2. *Méthode de français*. – Jacques Blanc, Jean-Michel Cartier, Pierre Lederlain. – Cle International. – 2004, 2010, 2016. – Imprimé en France.
- Alter Ego 2. *Méthode de Français*. – Annie Berthet, Catherine Hugo et d'autres. – Hachette Français Langue Etrangère. – Hachette Livre 2006,2010,2016 Paris.
- Campus 2. *Méthode de français*. – J.Girardet, J.Pécheur. – Cle International, Paris, 2002, 2008, 2012, 2016.